

Pestbeleid

Reeshof College

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Wat is Pesten?.....	4
Preventieve maatregelen.....	5
Signaleren van pesten.....	7
Handelingsprotocol pesten.....	8

Inleiding

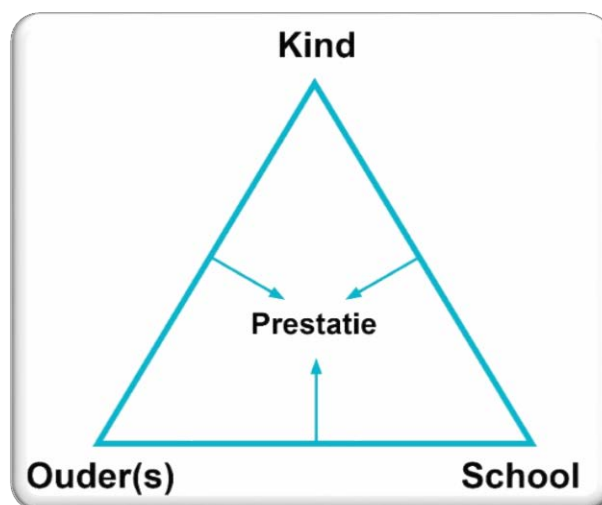
“Op het Reeshof College is iedereen welkom, ongeacht afkomst of levensovertuiging. Wij willen een school zijn waar mensen ondanks hun verschillen respectvol met elkaar omgaan en waar zij veilig kunnen leren en werken. We streven ernaar dat zichtbaar wordt dat zij zich verantwoordelijk voelen voor de leefomgeving in en buiten de school. We willen dat het Reeshof College een plek is waar leerlingen met plezier naar toe gaan en later met goede herinneringen op terugkijken. Dat kunnen we alleen bereiken als leerlingen, ouders/verzorgers, medewerkers en alle anderen die bij de school betrokken zijn, bereid zijn om respectvol met elkaar om te gaan en bovenstaande uitgangspunten onderschrijven.”

“Het Reeshof College is een school waar leerlingen en medewerkers op een veilige manier moeten kunnen leren en werken. Machtsmisbruik, seksuele intimidatie, discriminatie, agressie of pesten worden niet geaccepteerd.”

“Doe normaal en toon fatsoen”

Hierboven staan drie citaten uit de schoolgids van het Reeshof College. Ze maken duidelijk dat we (vooraf) van alle betrokken personen een bepaalde grondhouding verwachten die nodig is samen te leren en werken binnen het Reeshof College. Daarnaast zetten we als school een aantal preventieve, signalerende en curatieve middelen in om de sociale veiligheid te borgen. Welke middelen dit zijn en hoe we deze inzetten, staat beschreven in dit stuk.

Het belangrijkste middel dat we als organisatie inzetten (dit geldt dus voor alle personeelsleden), is het dicht bij de leerlingen staan. We signaleren daardoor snel en spelen vervolgens gelijk in op de situaties. Mentoren hebben 3 of 4 mentorlessen in de week en geven les aan hun mentorklas waardoor er frequent en structureel contact is met de mentorleerlingen. Ook de teamleiders staan dichtbij de leerlingen; zij hebben hun afdeling goed in beeld. Daarnaast is er op regelmatige basis contact met ouders waarbij zowel positieve als negatieve onderwerpen bespreekbaar zijn. Kinderen ‘voelen’ deze korte lijnen en weten dat er direct gehandeld wordt wanneer dat nodig is. Dit zorgt er enerzijds voor dat leerlingen weten dat een eventuele roep om hulp ook gehoord wordt en anderzijds dat negatief gedrag ingeperkt wordt, omdat leerlingen weten dat hier werk van wordt gemaakt.

Wat is Pesten?

Voordat we preventieve maatregelen kunnen inzetten, is het goed om duidelijk te hebben waar we precies over spreken als het over pesten gaat.

Wat is pesten?

Het kan moeilijk zijn om in te schatten wat nu plagen is en wat nu pesten? Of wanneer plagen omslaat in pesten. Tussen plagen en pesten zit echter een groot verschil.

Plagen

Plagen gebeurt vaak spontaan, duurt niet lang en is onregelmatig. De machtsverhouding is gelijk. De rollen liggen niet vast; de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische of fysieke schade op en is in staat om zich te verweren. Plagen gebeurt zonder kwade bijbedoelingen en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig.

Pesten

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychisch en of fysiek geweld of intimidatie door één of meerdere individuen op een persoon die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. De pester heeft géén positieve bedoelingen; wil bewust kwetsen, kleineren, vernielen of pijn doen. Pestgedrag dient vaak om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep.

Drie cruciale elementen in pestgedrag zijn: *herhaling, kwetsing en machtsverschil*.

Groepsproces – meerdere rollen

Pesten is een complex groepsproces waarin leerlingen meerdere rollen hebben. Pesters worden ondersteund door meelopers, versterkers en assistenten. Slachtoffers worden soms verdedigd door verdedigers, maar er zijn ook buitenstaanders die wel weten dat er gepest wordt en niet ingrijpen. Er zijn vaak ook strategische pesters. Dit zijn pesters die pesten om hun status te verhogen en op die momenten pesten dat degene die het niet mogen zien (docenten, medewerkers, volwassenen) het niet zien, terwijl degenen die het wel moeten zien (klasgenoten) het wel zien. Iedereen heeft een rol in het groepsproces. De rollen van jongeren kunnen ook wisselen.

Vormen van pesten

Er zijn vele vormen van pesten. Sommige vormen zijn gemakkelijk te signaleren, zoals fysiek (schoppen, slaan), materieel (spullen afpakken) en verbaal (uitschelden, beledigen) pesten. Andere vormen zijn veel lastiger te signaleren. Voorbeelden zijn relationeel (roddelen, buitensluiten) en digitaal (online op internet of via de mobiele telefoon) pesten. Bij zulke verborgen vormen van pesten is het lastig om erachter te komen wie de pester is.

Digitaal pesten, ook wel cyberpesten, is pesten via telefoon of computer. Denk hierbij aan: WhatsApp, Facebook, Twitter, Snapchat, etc. Het gaat hier om het verspreiden van negatieve berichten over een persoon en/of het ongewenst plaatsen van foto of video van de gepeste persoon.

- Digitaal pesten is vaak heftiger omdat men niet tegenover elkaar staat. Door deze afstand is de drempel veel lager om (anoniem) gemene dingen te zeggen en/of te publiceren;
- Digitaal pesten is niet zo onzichtbaar als vele denken. Vaak is het ook in de klas of op school op te merken aan de manier waarop iemand behandeld wordt: wordt iemand digitaal gepest, dan wordt hij vaak ook op school gepest;
- De vormen lopen meestal door elkaar.

Preventieve maatregelen

Het Reeshof College steekt op verschillende manieren in om pestgedrag te voorkomen. Dit gebeurt zowel in de lessen als er buiten.

Mentor (lessen)

Elke leerling op het Reeshof College heeft een mentor. De mentor is de spil in de begeleiding van de leerlingen. Dat is één van de redenen om in leerjaar 1 en 2 vier keer per week een contactmoment met de mentor in te roosteren. Er is op deze manier veelvuldig contact tussen de mentor en de leerling. In leerjaar 3 en 4 treffen de leerlingen hun mentor drie keer in de week. Daarnaast geeft de mentor les aan zijn/haar mentorklas.

De mentor is verantwoordelijk voor het volgen van de ontwikkeling van zijn mentorleerlingen, voert begeleidingsgesprekken met zijn mentorleerlingen (individueel en met de klas). De mentor is ook degene die gesprekken voert met ouders/verzorgers van de leerling. De mentor is voor de leerling en ouders/verzorgers het eerste aanspreekpunt. Dit geldt zowel voor persoonlijke als schoolse zaken. De mentor bespreekt algemene zaken, zoals plannen en organiseren, maar ook bespreekt zij de manier waarop wij met elkaar omgaan op het Reeshof College. Er wordt, samen met collega's, gezorgd voor een veilig klassenklimaat.

Theaterlessen

In leerjaar 1 en 2 krijgen alle klassen het vak theater. Kenmerken en doelen van deze lessen zijn:

- Leerlingen leren zichzelf uiten en ontwikkelen sociale vaardigheden. Zo leren ze zichzelf en verschillende soorten emoties beter begrijpen;
- Lichaamstaal wordt ontwikkeld om vorm te geven aan iets dat verteld wordt;
- Er wordt gewerkt aan zelfvertrouwen. Talenten en kwaliteiten worden ontdekt. Fantasie en creativiteit worden gebruikt en ingezet;
- Leerlingen leren omgaan met anderen en leren zich te verplaatsen in anderen. Ze leren feedback geven en ontvangen;
- Leerlingen maken **samen** plezier.

Theater biedt leerlingen de kans om zich bewust te worden van sociale interactie. Humanistische waarden en normen worden benadrukt. We willen kinderen sterken in zelfbewustzijn en bouwen aan vaardigheden waarmee leerlingen op een positieve manier de ander en zichzelf kunnen leren kennen en waarderen. We zijn actief in het bespreken van sociaal uitsluiten en laten door middel van dramatische werkvormen zien wat de gevolgen kunnen zijn in positieve of negatieve zin.

Er wordt een beroep gedaan op het gebruiken en ontwikkelen van creatief denken, spontaan handelen en open staan voor nieuwe situaties en ervaringen.

In klas 2 gaan leerlingen naar een voorstelling in het theater. Zij krijgen een interactief toneelstuk te zien dat als thema 'pesten' heeft. Ook dit is preventief van karakter.

Duidelijke regels t.a.v. telefoongebruik

Binnen het Reeshof College dragen we uit dat het belangrijk is om in situaties waarin je samen bent met anderen sociaal gedrag te vertonen. We doelen hiermee op het aangaan van gesprekken, luisteren naar elkaar (ook in fysieke houding), oefenen in het lezen van non-verbale communicatie, samen plezier maken, etc. Wij stellen dat het vrij gebruiken van een mobiele telefoon dit proces niet ten goede komt in de vrije situaties. Het Reeshof College stelt dan ook dat leerlingen in het schoolgebouw hun mobiele telefoon niet mogen gebruiken (uitgezonderd een afgebakend gebied tijdens tussenuren), tenzij ze daar van een medewerker toestemming voor krijgen. Dit kan zijn voor lesdoeleinden of bijvoorbeeld in het gebruik van Magister. Door deze regel is de telefoon heel beperkt zichtbaar in de school en is het daarmee ook minder een instrument in het pesten (denk aan foto/film).

Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon neemt binnen het Reeshof College een belangrijke plek in. Er wordt door mentoren in alle leerjaren aandacht besteed aan het bestaansrecht van de vertrouwenspersoon zodat de drempel laag is voor leerlingen om hier, wanneer nodig, contact mee te zoeken.

Zie voor meer informatie bijlage 1 (flyer).

Leerjaar 1

In leerjaar 1 maken we leerlingen bewust(er) van wat pesten doet met het slachtoffer maar ook van de rol die alle andere betrokkenen hierin hebben.

Hiervoor zetten we het project “How 2 behave” in. Zie voor meer informatie bijlage 2 – “How to behave”

Leerjaar 2

In leerjaar 2 richten we ons op voorlichting rondom ‘sexting’, gebruik van media, verschillen tussen jongens en meisjes en relaties.

Op dit moment gebeurt dit door workshops verzorgd door de GGD (“we can young”) Zie voor meer informatie bijlage 3 – “we can young”

Schoolbrede interne trainingen

De school biedt interne groepstrainingen aan die ook preventief ingezet kunnen worden om pestsituaties te voorkomen. De rots- en watertraining is hier een voorbeeld van die op dit moment ingezet wordt.

Zie voor meer informatie bijlage 4 – “schoolbrede interne trainingen”

Inzet van ouderejaars voor jongerejaars

Binnen het Reeshof College vinden we voorbeeld gedrag erg belangrijk. Medewerkers zijn hier dagelijks mee bezig, maar ook ouderejaars leerlingen worden hier in betrokken. In dit kader is er een Peergroup; een groep ouderejaars leerlingen ondersteunt jongerejaars. Dit gebeurt op zowel educatief als op sociaal-emotioneel vlak. Dit laatste richt zich ook op pestgedrag.

Zie voor meer informatie bijlage 5 – “peergroup”

Signaleren van pesten

De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden jongeren pas gepest in situaties waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen; in onveilige situaties dus.

Een gepeste leerling praat er thuis en op school niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- schaamte;
- angst dat de ouder(s)/verzorger(s) met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt;
- het probleem lijkt onoplosbaar;
- moeite hebben om te vertellen wat er aan de hand is en hierin andere(n) beschuldigen.

De pester

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn of lijken populair, maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken. Pesters krijgen vaak andere jongeren mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig, want het slachtoffer vraagt er in hun ogen immers om om gepest te worden. Daarnaast hebben pesters vaak ook een positieve blik op het gebruik van geweld.

Pesten kan een aantal oorzaken hebben:

- een vaak gevoelde anonimiteit ("Ik besta niet"); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken;
- het moeten spelen van een niet-passende rol;
- een voortdurende strijd om de macht in de klas;
- een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; iemand is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is;
- dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd;
- een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau);
- een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid) of juist een te sterk gevoel voor autonomie;
- een negatief zelfbeeld, weinig eigenwaarde;
- een problematische thuissituatie, negatief voorbeeldgedrag van ouders/verzorgers.

De meelopers

Meelopers zijn omstanders die incidenteel actief of passief meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen. De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen. Het is belangrijk deze leerlingen tot helpers te maken.

Handelingsprotocol pesten Reeshof College

